

BOLALARDA UCHRAB TURADIGAN ALLERGIK KASALLIKLARNI BILISHNI XOXLAYSIZMI?

Madusayeva Ozodaxon Muxammadqosimovna

O'zbekiston respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi respublika o'rta tibbiyot va farmasevtika xodimlari malakasini oshirish va ularni ixtisoslashtirish markazi

Anotatsiya: Ushbu maqola bolalarda uchraydigan allergik kasalliklarni uz vaqtida aniqlab uz vaqtida davolab asoratlarni oldini olish ,shu mavzu xaqida xalq orasida tibbiy madaniyatni oshirish

Kalit so'zlar: Sog'lom turmush tarsi qoidalarini o'rganish,bolalarni chiniqtirish,imunitetni oshirish ,toza xavo quyosh nurida kuproq olib yurish Vit "D" ni qabul qilish xaqida tibbiy bilimni oshirish

Bolalardagi allergik kasalliklarni kelib chiqish sababi quyidagicha tafavut qilinadi;

1. Irsiy omillar tufayli qondagi antigen qondan qonga o'tib boradi;
2. Homiladorlik vaqtida allergiya quzg'atuvchi oziq moddalarni meoridan ortiq istemol qilinganda qonga allergen tushib qoladi va ona yuldoshi qonidan chaqaloq qoniga o'tadi;
- 3.oziq ovqatlar ta'siridagi allergiya
- 4.xasharotlar chaqishidan
- 5.kup marotaba nafas yuli yallig'lanish kasalligi bilan og'riganda
- 6, yashash joyida ekologiyani yomonligi
7. ona sutini erta tuxtatish oqibatida allergic kasalliklar kelib chiqadi;

Homilador ayol homiladorlik vaqtida homilador ayollar parheziga qattiy amal qilishi kerak

Homiladorlik vaqtida allergiya quzg'atuvchisi bulgan qulpinoy, mosh luya ,zirovorlar,semichkalar,fasfutlar,sitrus mevalar organizmga tushganda ,parchalanmagan oqsil (antigen xolatida qonga o'tib ketadi,chaqaloq organizmida allergiya xosil buladi.

Bola organizmiga tushgan antigen organizm uchun yod moda xisoblanadi,ana shu antigenlar bola organizmida allergiya quzg'atadi,qonida antigeni bor bolalar atrof muxit xolatlariga ta'sirchan bulib qoladi.masalan kimyuviy dori moddalariga,xidlarga,sovuq va issiqqa,qizil mevalarga,dukakli maxsulotlarga,gazli ichimliklarni istemol qilganda allergiya namayon buladi.

Allergiya kasalligi organizmdi turli soxalarida uchraydi ,

Terida uchraydigan allergiyalar da teri qizaradi,qichishadi,mayda toshmalar

toshiydi

Ogiz shilliq qavvatida og'iz qizaradi suvlanadi

Burun shilliq qavvatida uchraydigan allergiyalarda burun qizaradi qichishadi,tinmay aksirtiradi,burun oqadi.

Bronx shilliq qavvatida namayon buladi,brolar torayib nafas olishni qiyinlashtiradi

Ko'z allergiyasida ko'z oqi qizaradi,yoshlanadi,

Teri allergiyasida yuzlarda ,qorin atrofida,tizalarda mayda qizil toshmalr toshiydi.

Chaqaloq terisi burmalarida bichilishlar,boshning old qismida qovzoqlar tuplanishi kuzatiladi,

Og'iz shilliq qavvatlariga ta'sir qilganda ogiz shilliq qavvati yallig'lanish xolatlari kuzatiladi.

Kuz shilliq qavvatlariga ta'sir qilganda kuzlarda konyuktiviti kuzatiladi

Burun shilliq qavvatlariga ta'sir qilganda rinit kuzatiladi,Bronx shilliq qavvatiga ta'sir qilganda broxlar torayib nafas olishni qiyinlashtiradi allergie yutal yoki shovqinli yutal kelib chiqadi

Bolada allergiya bor yuqligini aniqlash uchun;

Labaratoriyaga ;qondagi antitelalar miqdorini aniqlash uchun ,imunoglobulinlar E sinfi aniqlash maqsadidsa qon topshiriladi...

Terida allergoproba utkaziladi,ablikasion proba,provakasion proba utkazilib bolada antigen bor yuqligi aniqlanadi

Allergiyasi bor bolalarni davolash:

Parxez:Energetik ichimliklar,fasfutlar,ziravorlar,achiq ,shur,qizil mevalardan tiyilishi kerak,

Allergiyasi bor bolani tezroq tabbiyy ovqatlanishga o'tkazish kerak,imunitetni oshirish tufayli

Bolla organizmida allergiyani engillashtirish mumkin,

Bolani sog'lom turmush tarsi asosida parvarish qilinsa chiniqtirilsa toza xavosi bor joylarda davolanilsa

3-4 yoshga etganda allergiyadan xalos bulishi mumkin.

Dori darmonlar yordamida davolash;

Antigistamin dori moddalari,allergiyaga qarshi mazlar,kremlar,Gellar buyuriladi

Asorati;

Doimiy bosh og'rig'I,burun bekishi tufayli;

Doimiy charchoq,uyqusizlik;

Terida kvinka toshishi;

Qonida allergeni bulgan ya'ni allergiyasi bor bolalarni uz vaqtida shifokorga

kursatib uz vaqtida davo chora tadbirlarini ko'rish kerak,parxezga qattiy rioya qilinsa allergiyadan bola butunlay tuzalib ketishi mumkin.

Uz vaqtida davolanilmasa ,parxezga amal qilinmasa diatezlar ya'ni allergik kasalliklar teri ekzemasini,nafas yuli astma kasalliklarini keltirib chiqaradi.homilador ayol bolasi allergik kasallikka chalinmasligi uchun allergiya chaqiradigan maxsulotlardan uzoq yurishi kerak.Masalan ;sut ,tuxum,chips,konservalar,tovuq gushti,sasiska kolbasalar ona qornida antigen xosil qiladi va xomila organizmiga utkazadi,chaqaloq qoniga allergenlar bilan dunyoga kelib ,xayoti davomida teri allergiyasi yoki og'iz allergiyasi ,nafas yuli allergiyasi va boshqa allergik kasalliklardan aziyat chekib yshaydi.

Allergiyani oldini olish;

- 1,Emizikli bolalarni emizish davomiyligi davom etiriladi.
- 2, Tug'ri parxezga amal qilgan xolda ovqatlantirish;
- 3.bolaga berilayotgan suniy maxsulotlar berilishi tuxtatiladi;
- 4.Tabiiy xolda tayyorlangan ovqatlar,sabzavotlar beriladi
- 5.sous,tort,napitkalar,tuxtatiladi

Foydalanilgan adabiyotlar;

“Pediatriyada hamshiralik ishi” Qodir Inomov,Manzura G'aniyeva
<https://uz;wikipediya.org>